

Rubikon autobiograficzny. Kategoria transgresji w życiu i twórczości Leopolda Tyrmanda

Celem tej dysertacji jest analiza życia i twórczości Leopolda Tyrmanda poprzez kategorię transgresji. Kategoria „transgresji” rozpatrywana jest tu z kilku punktów widzenia. W pierwszej kolejności jako element kategorii „doświadczenia” w antropologicznym ujęciu Ryszarda Nycza. Drugie rozumienie odnosi się do transgresji jako kategorii psychologicznej, wyrosłej na gruncie fenomenologiczno-egzystencjalnym. Emanacją owej transgresji jest zarówno figura Rubikonu, jak i figura Żyda Wiecznego Tułacza, a obie te metafory mają odnosić się do transgresywnych działań Tyrmanda w jego życiorysie. Kolejną perspektywą jest transgresja ujęta, jako przekraczanie granic i wychodzenie poza standardy, i analizowana jest w tej pracy, jako literacka kategoria interpretacyjna. Rozprawa ta ma stanowić również propozycję analizy poetyki transgresji-doświadczenia opartą na strategii autobiograficznej w ujęciu Philippe’a Lejeune’a i Małgorzaty Czerwińskiej. Punktem wyjścia jest teza, że u Tyrmanda postawa autobiograficzna, to skłonność do czerpania tematów literackich z jego własnego życia. Niniejsza rozprawa nie ma charakteru monograficznego ani nie próbuje uchwycić całokształtu Tyrmanda w stałe ramy. Jest natomiast propozycją nowego spojrzenia badawczego na życie i twórczość Leopolda Tyrmanda, polsko-amerykańskiego pisarza żydowskiego pochodzenia, który żył w latach 1920-1985.

Marcel Woźniak

Woźniak Marcel